

Høringsuttalelse Hamrebakkan kraftverk

Registreringsnummer: 7138
Saksnummer: 201301066
Sakstype: Ny vannkraft
Status: Søknad
Saksbehandler: Birgitte Marie Wilvang Kjelsberg. 22 95 90 32, biwi@nve.no
Tiltakshaver: Sørkraft AS
Fylke: VEST-AGDER
Kommune: KVINESDAL
Vassdragsområde: [025.AA1](#)
Produksjon: 19,50 GWh

Høringsuttalelse fra

Leiv Vårdal, Sandloveien 3, 4318 Sandnes
Grunneier av gnr.100 bnr.1 i Kvinesdal kommune. Adresse Hunsbedtvegen 13.
Kart av eiendommen fra skog+landskap vedlagt.
Tlf. 906 42313 E-post leiv.vardal@lyse.net

Stiftelsen Troens Bevis ved Rune Edvardsen ønsker også å være med i denne uttalelsen da Troens Bevis har brukt eiendommen i 50 år til stevner og campingplass.

Sammendrag

Konsesjonssøknaden framstår grundig og profesjonell, men er mangelfullt opplyst. Grunneier og bruker av eiendommen har ikke blitt informert om planene selv om vesentlige deler av anlegget berører eiendommen. Anlegget er plassert i et område av høy verdi med hensyn til natur og menneskelig rekreasjon. Området har fra 1965 vært brukt til samlinger for flere tusen mennesker, barn og ungdom. Inntaket er plassert i badeplassen for området som er og har vært brukt fra gammel tid. Slik søknaden nå ligger er det en kynisk utnyttelse av elva til maksimal kraftproduksjon. Løsningen er ødeleggende for virksomheten som drives i området.

Vi mener også at NVE må vurdere om utbyggingen er forenlig med St.prp. nr. 75 (2003-2004) hvor det bl.a. står: «Kvinesdal kommune påpeker at kommunen ikke ønsker stor kraftutbygging, men prioriterer miljø- og lokalt initiativ». (se vedlegg) Dette da det allerede foreligger konsesjon for utbygging av Dvergefossen litt lenger oppe i elva.

Konklusjon

Slik konsesjonssøknaden framstår er vår konklusjon **NEI** til utbygging. Men **JA**, vi er villige til sammen med søker og kommunen vurdere alternative helhetsløsninger som kan være mer positive enn negative for området.

Hensyn til naturen

I motsetning til elva Kvina, som er regulert til kraftproduksjon, representerer Litleåna flott og vill natur i sentrumsnære områder. Elva er et populært tur og rekreasjonsområde. Et elveleie med minimum vannføring vil svekke opplevelsen av området betydelig. Terskler/bygninger med skjemmende utførelse i elveleiet vil være helt uakseptabelt.

Stiftelsen Troens Bevis – Sarons Dal

Troens Bevis har fra 1965 arrangert sommerstevner. Eiendommen har vært brukt til camping i denne sammenhengen. Stevnet har økende oppslutning og nye områder ved elva er tilrettelagt for camping i 2014. I tillegg til møter arrangeres det ulike opplegg for barn og ungdom. De fleste opplegg skjer i naturen. Opp mot 1000 barn og ungdom deltar. Elva, med sin vakre utforming av småkulper, fossefall og øya er det helt spesielle med stedet. Arrangementene er et mulig feriealternativ for mange familier. Sammen med Troens Bevis er vårt mål å legge til rette for flere arrangement og økt bruk av området.

Badeplassen Mjunes

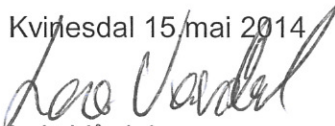
Denne badeplassen har vært brukt i generasjoner og ligger idyllisk til mellom elvas vegetasjon. I søknaden er det kun nevnt Krågehølen som badeplass. Før Troens Bevis etablerte seg var nok Krågehølen mer brukt enn Mjunes, men i dag er det trolig omvendt. Et inntak, som beskrevet i søknaden, vil ikke være forenlig med Mjunes som badeplass.

Forutsetninger for etablering av et kraftverk

- Elveleiet må ikke ødelegges av anlegg som skaper «sår» i elveleiet/landskapet.
- Vannstanden må være betydelig hele året.
- Mjunes som badeplass må bevares.
- Ingen utforming må medføre fare eller være til hinder for arrangement og bruk av området.

Mulige løsninger som sammen med tiltak oppjusterer området

- Coandainntak plassert hvor elva deler seg ved øya. (liten reduksjon i fall høyde)
- Coandainntak og terskel med gangbro over elva som del av natursti. Løsningen vil gi boligfeltet i Hamrebakken nærmere tilgang til naturstien samtidig som denne ikke blir ført over dyrket mark. I tillegg vil den gi adkomst til øya.
- Vannoppsamling/terskel i Mjunes som oppdaterer badeplassen på begge sider og gir muligheter for reguleringer som hindrer at elva ved flom går inn over dyrket mark.
- Natursti fra sentrum til Sarons Dal er ønskelig for å øke folks muligheter i alle aldre, og uavhengig av handicap, til å bruke området.
- Etablering av laksetrapp i Håfossen som øker opplevelsen rundt elva. Dette vil være et meget populært tiltak.

Kvinesdal 15/mai 2014

Leiv Vårdal

Rune Edvardsen

Bilder fra området

Gnr.100 Bnr.1

Mjunes bade plass

Arrangement i området
1978

2013

Utvidelse av området for camping
Mot Sarons Dal

Mot Mjunes bade plass

Bilder fra elveleiet i området som berøres av søknaden

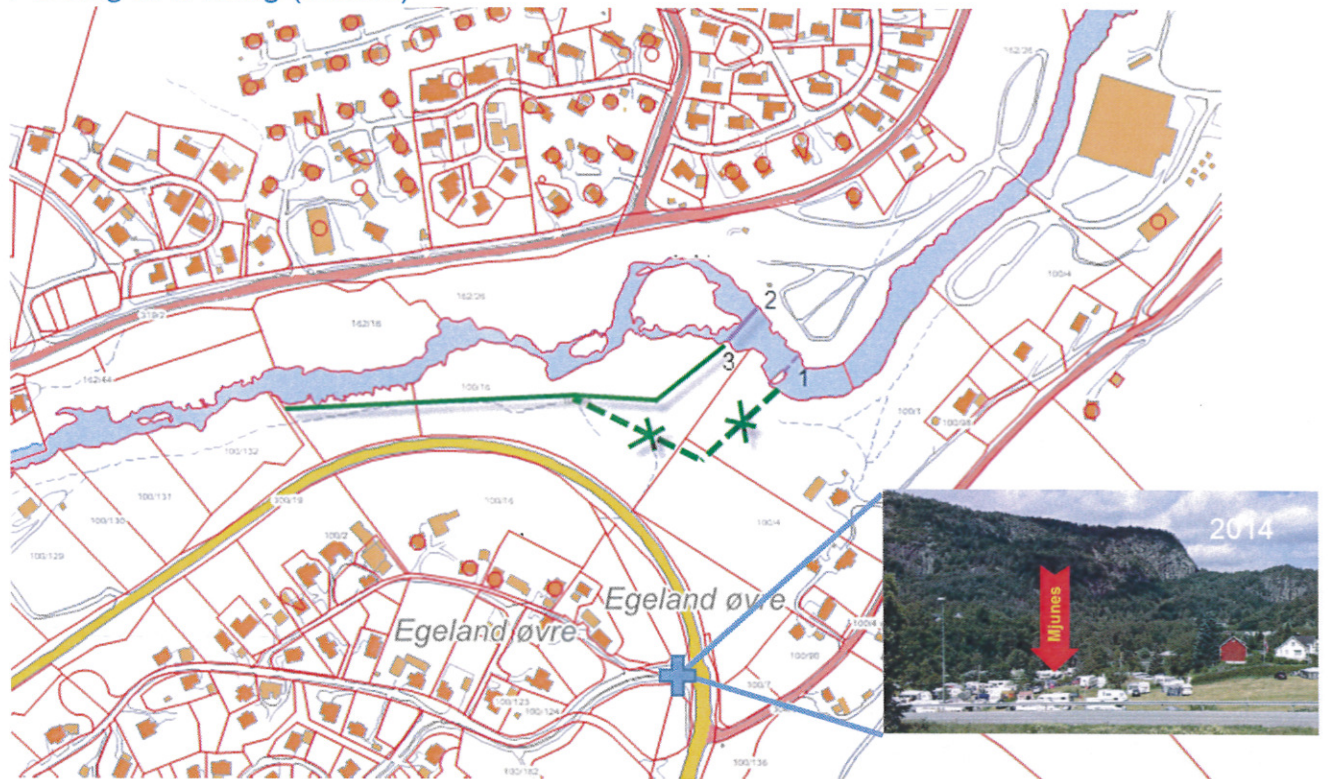
Mot øyna fra campingplassen

Mot Sarons Dal

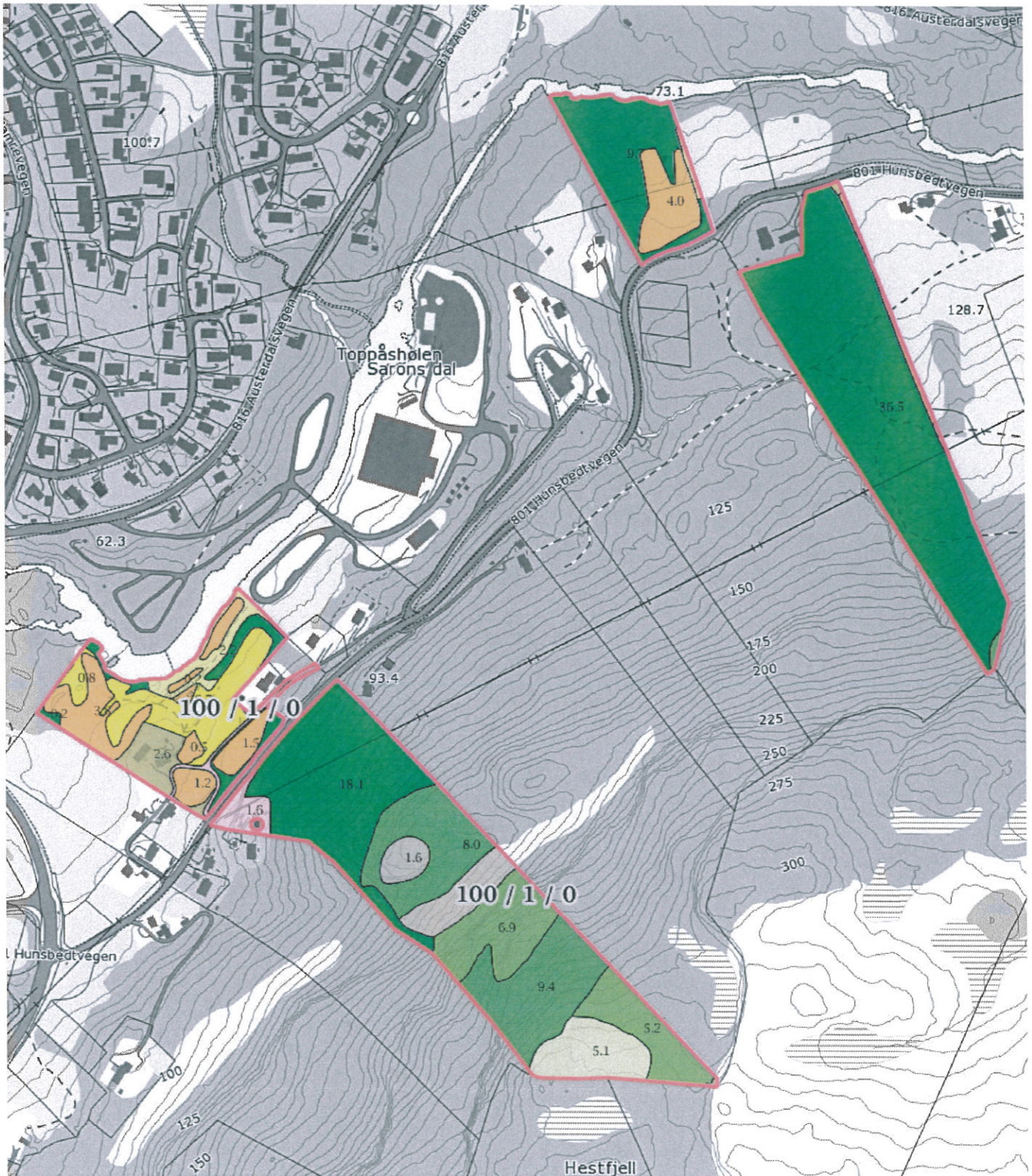
Forslag til løsning (skisse)

Inntaket ved Mjunes (1) droppes

Hel eller delt terskel fra (2) til (3) må vurderes

Målestokk 1 : 5000 ved A4 utskrift
Utskriftsdato: 09.04.2014

GÅRDSKART 1037-100/1
Tilknyttede grunneiendommer:
100/1

Markslag (AR5) 13 klasser

TEGNFORKLARING

	Fulldyrka jord
	Overflatedyrka jord
	Innmarksbeite
	Skog av sær høg bonitet
	Skog av høg bonitet
	Skog av middels bonitet
	Skog av lav bonitet
	Uproduktiv skog
	Myr
	Åpen jorddekt fastmark
	Åpen grunnlendt fastmark
	Bebyggd, samf, vann, bre
	Ikke klassifisert
	Sum:

AREALTALL (DEKAR)

	12.9	
	7.5	
	2.6	23.0
	67.2	
	17.7	
	12.1	
	0.0	
	5.1	102.1
	0.0	
	3.0	
	5.0	8.0
	2.4	
	0.0	2.4
	135.5	135.5

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for valgt eiendom. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

— Arealressursgrenser

□ Eiendomsgrenser

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Du er her: [Olje- og energidepartementet](#) < [Dokumenter](#) < [Proposisjoner og meldinger](#) < [9 De enkelte objekter](#) < [9.7 Vest-Agder](#) < [9.7.3 025/1 Litleåna...](#)

St.prp. nr. 75 (2003-2004)

Supplering av Verneplan for vassdrag

Bla i dokumentet: < [9.7.2 022/5 Kosåna \(V.nr. 022.CZ\)](#) | [9.8 Rogaland](#) | [Dokumentets forside](#)

9.7.3 025/1 Litleåna (V.nr. 025.AZ)

Kommune(r): Kvinesdal, Hægebostad

Nedbørfelt: 230,5 km²

Urørt natur: 30 %

SP-kategori/gruppe: II/12, I

Nasjonale laksevassdrag: –

Litleåna har utløp i Kvina ved Liknes, i bunnen av Fedafjorden. Vassdraget som har en avlang form i nord-sørgående retning, er generelt rikt på små og mellomstore vann. Høyeste punkt ligger i nordøst, rett sør for Knaben. Vassdraget karakteriseres som et typisk sørlandsvassdrag. Landskapet gir særpreg og stor variasjon ved at det strekker seg fra hei til fjord. Heiområdene i nord har innslag av mange vann og myrer. Denne delen av vassdraget har preg av urørthet og opplevelsesmulighetene er store. Elva veksler mellom rolige løp og stryk, med konsentrerte fossefall enkelte steder. Deler av feltet har stort biologisk mangfold knyttet til meanderløp, flomløp og kroksjøer. Myrflater langs disse oversvømmes ved høy vannføring. Vegetasjon og flora er svært variert, ikke minst fordi vassdraget strekker seg nesten ut til kysten. Både typiske og sjeldne fuglearter finnes. Litleåna har zoogeografisk interesse ved at arter med østlig og vestlig utbredelse møtes. Flere våtmarksområder har regional betydning. Vassdraget har svært store kulturminneinteresser. Disse er nært knyttet til vassdraget, og elver og vann er viktige elementer i et særpreget kulturlandskap.

Nordlige del av feltet er ikke påvirket av tekniske inngrep. To myrområder lenger sør i feltet, øst for Galdalsvatn, er fredet som naturreservater. Vassdraget er svært godt egnet til tradisjonelle friluftaktiviteter. Denne aktiviteten har økt de ti siste årene. Øvre del av feltet inngår i «sentralsonen» i verneområdet Setesdal Vesthei og har nasjonal verdi. Landbruk er en viktig næring med store jord- og skogbruksarealer.

Styringsgruppens vurdering: Litleåna er ikke berørt av kraftutbygging, i motsetning til hovedvassdraget Kvina som er svært mye berørt. Spesielt nordlige del av feltet har preg av urørthet. Det er store landskapsverdier og biologiske verdier knyttet til vassdraget og på dette grunnlag foreslår styringsgruppen at vassdraget tas inn i verneplanen.

Høringsuttalelsene og NVEs vurdering og anbefaling

Kvinesdal kommune og Hægebostad kommune går imot vern av vassdraget, og Kvinesdal understreker at lokal forvaltning etter gjeldende lovverk er tilstrekkelig for å ivareta verdiene i vassdraget. Fylkesmannen i Vest-Agder går inn for vern. Agder Energi Produksjon ønsker ikke vern av vassdraget. Norges Bondelag Agderkontoret går imot vern, mens Samarbeidsrådet for Naturvernsaker går inn for vern.

Litleåna var også vurdert i Verneplan IV, men ble ikke vernet med henvisning til at konsesjonsbehandling ville kunne ivareta verneverdiene.

NVE er av den oppfatning at en god kommunal forvaltning av vassdrag generelt er viktig for å ivareta de verdier og hensyn som er knyttet til vassdrag og anser Kvinesdals vassdragsplan som et godt grunnlag for forvaltningen av vassdraget. Vassdragsvernet strekker seg imidlertid videre ved at det legger rammebetingelsene for kraftutbygging i vassdraget. Av hensynet til vassdragets verneverdier, anbefaler NVE vern av vassdraget.

Departementshøringen og departementets tilråding

Hægebostad og Kvinesdal kommuner går imot vern. I den grad vern vedtas, ønskes et begrenset vern nord i vassdraget da det er der verneverdiene ligger. Kvinesdal kommune påpeker at kommunen ikke ønsker stor kraftutbygging, men prioriterer miljø- og lokalt initiativ. Vest-Agder fylkeskommune og Landsammenslutninga av vasskraftkommuner går også mot vern av Litleåna.

Fylkesmannen i Vest-Agder går inn for vern.

Departementet tilrår at Litleåna tas inn i verneplanen.